

GOTTSEGEN GYÖRGY
ORSZÁGOS KARDIOLÓGIAI INTÉZET
Gyermekkardiológiai Osztály

8.

Szívkatéterezéssel és/vagy katéterterápiás beavatkozással kapcsolatos
tájékoztató és nyilatkozatok
(gyermek)

A beteg neve:....., azonosítója:

1) Betegségének megnevezése (*diagnózis*):

.....

2) A beteg állapotát és a beavatkozás eredményességét befolyásoló *mellékbetegségek* (felso-
rolás):

.....

.....

3) A tervezett *beavatkozás* (megnevezés):

.....

4) A beteg jelenlegi állapota és betegségének várható lefolyása (következménye), kockázata a
katéteres beavatkozás *hiányában*:

.....

5) Az elvégzendő szívkatéterezés/katéterterápiás beavatkozás várható *eredményessége és
kockázata* (lehetséges következményei):

.....

6) A *katéterterápiás beavatkozás* és az alternatív gyógymódként ajánlható *szívműtét* kockázati
aránya:

a) egyenlő

b) az előbbié kisebb

c) az utóbbié kisebb (*aláhúzással jelölendő*)

7) A 4., 5., 6. pontban foglalt valamennyi kockázat egybevetésével, és együttes mérlegelésével
a tervezett beavatkozás orvosilag *indokolt*, azonban a katéterezésből, katéterterápiás
beavatkozásból, esetleg sürgős/azonnali műtétből adódó szövödmény folytán keletkezhet
állapot-romlás, sőt elhalálozás is.

8) A vizsgálat/beavatkozás várható időpontja:

.....

Kedves Szülők!

Gyermekek kivizsgálása során megállapítást nyert, hogy olyan tünetei, panaszai vannak, amelyek arra utalnak, hogy szívbetegsége van (vagy lehet). A pontos *diagnózis* felállítása és az optimális *kezelés* (műtéti, katéterterápiás vagy gyógyszeres) korrekt megválasztása céljából ún. **szívkatéteres vizsgálatra** van szükség. A vizsgálat lehetőséget ad a szívüregek alaki eltéréseinek, a sövénydefektusok, a billentyűhibák, a nagyerek billentyűinek veleszületett szűkülete és elégtelensége, ill. főverőér szűkülete miatti kóros áramlási viszonyok ábrázolására és szíven belüli katéteres nyomásmérésre.

A vizsgálat menete:

A **szívkatéteres** vizsgálatot éhgyomorra végezzük: előtte ételt fogyasztani nem szabad, reggel 6⁰⁰ órától folyadékot sem fogyaszthat a gyermek. A vizsgálat napjának reggelén infúziót kötünk be a gyermeknek, így kerüljük el a szájon át adható folyadék megvonás miatti kiszáradást.

A vizsgálat *altatásban* történik (Dormicum pumpa), így a gyermek semmit sem érez, fájdalmat sem és a vizsgálat után is néhány órán át alszik, nyugodtan van. Ébredés után ihat, este már ehet és - ha lehet- az infúziót is megszüntetjük.

A beavatkozást steril körülmények között, az I. emeleti hemodinamikai műtőben, röntgensugár alatt, folyamatos EKG és nyomáskontroll mellett végezzük. Helyi érzéstelenítése után a beavatkozást végző orvos a comb verőerét vagy vénáját megszúrja, majd hosszú, vékony steril műanyagcsövet, ún. szívkatétert vezet a szív üregeibe, ill. ereibe.

A beavatkozás során nyomásmérés, vérvétel, speciális festékanyag (röntgenkontrasztanyag) befecskendezés, szükség esetén gyógyszerbevitel történik. A vizsgálat *időtartama* betegségtől anatómiai viszonyoktól, a beteg állapotától függően változik (kb. 1/2 - 1 1/2 óra). A vizsgálat végeztével a katéter eltávolítása után a behatolás helyére nyomókötetést kap, amivel 24 órán át feküdnie kell.

A katéterbevezetés helyén normális körülmények között is kb. 7-10 napig nyomásérzékenység észlelhető, felületes seb és kis heg képződik.

A vizsgálat eredményétől függően az esetek egy részében a beavatkozást végző orvos ún. **katéterterápiás** eljárást javasol, amennyiben a gyermek állapotának javítása szempontjából szakmailag ez ígérkezik a legoptimálisabb megoldásnak. A katéterterápiás eljárás történhet a szívkatéterezéssel egyidőben, de - szakmai megfontolások, esetleges kiegészítő vizsgálatok szükségessége miatt - későbbi időpontban is.

A katéterterápiás eljárás során a szívkatéterezéshez hasonló helyi érzéstelenítés, érszűrés és katéterfelvezetés után elvégezhető a billentyűszűkületek és a nagyérszűkületek ballonkatéterrel történő megtágítása, továbbá a rendellenesen nyitott Botallo-vezeték zárása. A beteg az eredményes beavatkozás után általában panaszmentessé válik, de tartós ellenőrzése és esetenként gyógyszeres kezelése továbbra is szükséges.

A szívkatéterezés vagy a katéterterápiás eljárás alatt átmenetileg jelentkezhetnek *panaszok* (gyermekeknél inkább ritmuszavarok, esetleg átmeneti légzési zavarok), amelyeket a beavatkozást végző orvos azonnal *észlel és elhárít*.

A vizsgálat/beavatkozás szükségességének indoklása; elmaradásának következményei:

A **szívkatéterezés** a műtétet igénylő szívbetegségek alapvető diagnosztikus módszere. Minden olyan esetben, amikor a vértelen vizsgáló eljárások (pl. EKG, echo) nem vezetnek egyértelmű eredményhez vagy nem teszik lehetővé az anatómiai állapot pontos megítélését, a diagnózis tisztázásához, a terápiás lehetőségek (műtét, katéterterápia, gyógyszer) megítéléséhez nélkülözhetetlen a szívkatéteres vizsgálat. Mivel a veleszületett szív- és nagyér-fejlődési rendellenességek "valódi" megoldása *sebészi* (szívműtét), így a katéteres vizsgálatokkal a szívsebész számára ábrázoljuk a kóros anatómiát, mérjük a nyomás- és oxigénértékeket, hogy a legmegfelelőbb műtéti eljárást választhassa ki. A gyógyszeres kezelés gyermekkorban csupán az állapot, ill. a keringés stabilizálására szolgál, a műtét élvégzéséig.

A **katéterterápiás eljárás** megtagadásával lemondunk egy olyan gyógyítási lehetőségről, amellyel esetenként elkerülhető egy szívműtét, amely eljárás beteg gyermek számára a szívműtéteknél jóval kisebb veszélyt, megterhelést és sokkal rövidebb gyógyulási időt jelenthet. Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy a katéterterápiás eljárások néhány százaléka olyan szövődménnyel járhat, ami azonnali vagy sürgős szívműtétet tehet szükségessé. A katéterterápiás eljárásba beleegyezve tehát egyben az esetleges *akut szívműtétet is vállalni kell*.

A szívkatéteres/ katéterterápiás beavatkozás lehetséges szövődményei:

- a) Néhány napig tartó helyi fájdalom, hőemelkedés, átmeneti láz lehetséges.
- b) A katéterezés helyén bőr alatti véraláfutás, vérömleny képződés, esetleg vérzés léphet fel, amely súlyosabb esetben vérátömlesztést, néha sebészeti beavatkozást igényel.
- c) Érelzáródás, amely újabb katéterezést, műtéti beavatkozást, hosszabb kórházi kezelést vonhat maga után.
- d) A katéter - igen ritkán - valamely ér- vagy szívüreg átfürödését okozhatja, ami azonnali műtétet vonhat maga után; elvértve a beteg halálához is vezethet.
- e) A súlyos ritmuszavar, az esetleg bénulást okozó agyi keringési zavar, a keringésösszeomlás - igen ritka, főleg súlyos, elhanyagolt állapotban lévő *felnőtt* szívbetegeken előforduló, néha halálos szövődmények.
- f) Gyógyszer - és kontrasztanyag-allergia, veseelégtelenség, amely túlérzékeny egyéneken súlyos (halálos) kimenetelű is lehet.
- g) Igen ritkán szívbelhártyagyulladás, ami szívműtétet is vonhat maga után.
- h) Az esetleges sürgősen/azonnal szükségessé váló műtét és intenzív kezelés is vezethet szövődményekhez.
- i) Vérátömlesztéssel átvihető fertőző betegség keletkezése (májgyulladás, AIDS, stb.), valamint a vérátömlesztés következtében esetlegesen létrejövő allergiás reakció, mely ritkán (halálos) kimenetelű is lehet.
- j) A beteg esetleges műtétjével kapcsolatos kiegészítő műtét (újabb sebészeti korrekció) szükségessége is okozhat szövődményt, ami biztonsággal nem zárható ki.
- k) A katéterterápiás eljárások közül billentyűtágításnál a billentyű túlrepedése azonnali vagy sürgős szívűtétet tehet szükségessé.

A betegen alkalmazott katéterezés, katéterterápiás beavatkozás súlyosságára és a beteg állapotára is tekintettel, felhívjuk a beteg figyelmét az alábbi szövődmények bekövetkezetőségének fokozott veszélyére:

.....

.....

.....

Orvosi nyilatkozat

A Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet Gyermekkardiológiai Osztályának és Hemodinamikai Laboratóriumának a vizsgálatban érintett orvosai, valamint a beteg gyógykezelésében résztvevő valamennyi egészségügyi dolgozó nevében is kijelentem és biztosítom, hogy az orvosi és az egyéb kapcsolódó egészségügyi munkákat mindenkor a hatályos törvények, valamint az egyéb kötelező jogszabályok betartásával, az orvosi eskü vonatkozó szabályainak és követelményeinek megfelelően, a lehetséges és elvárható színvonalon, maximális gondossággal végezzük - a beteg korától, nemétől, vallásától, politikai, illetve világnézetétől, nemzetiségétől és állampolgárságától függetlenül.

.....
a tájékoztatást adó és nyilatkozatot tevő
orvos(ok) aláírása

Hozzá tartozói beleegyező nyilatkozat

(Kiskorú gyermek vagy gyámság, illetve gondnokság alatt álló vagy cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképességű beteg esetében töltendő ki.)

.....
(a beteg neve, azonosító adatai)

nevű gyermekemen (hozzátartozómon) végzett szívkatéterezéssel/katéterterápiás eljárással, annak lehetséges szövődményeivel kockázatával kapcsolatos szóbeli és írásbeli tájékoztatást megértettem, tudomásul vettem. A beavatkozással kapcsolatban lehetőségem volt kérdéseket feltenni, melyekre megfelelő választ kaptam; további kérdésem nincs.

Beteg hozzátartozóm katéterezéséhez/katéterterápiás kezeléséhez nevezett képviselőjében **a beleegyező nyilatkozatot helyette megadom.**

A hozzátartozói minőségemet megvalósító rokonsági fok, illetve jogcím: (a beteg gyermekem, örökbefogadott gyermekem, a beteg gyámja, gondnoka vagyok, egyéb jogcím, illetve rokonsági fok):

Budapest,évhónapnap

.....
a hozzátartozó (v. jogi képviselő) aláírása